

PRZEGLĄD CZASOPISM ZAGRANICZNYCH

„Agrar- und Umweltrecht“

Volkmar Nies, *Aktuelle Entwicklungen der Rechtsprechung zu Tierhaltung – und Biogasanlagen (Obecne tendencje rozwoju w zakresie orzecznictwa co do zakładów hodowli zwierząt i instalacji biogazowych)*, AUR 2010, nr 10, s. 292-296.

Przedmiotem rozważań są aktualne tendencje w orzecznictwie w zakresie emisji związanych z hodowlą zwierząt oraz funkcjonowaniem instalacji wytwarzających i wykorzystujących biogaz. Autor już na wstępie wskazał na orzeczenie niemieckiego Trybunału Konstytucyjnego, który orzekł w kwestii konstytucyjności wpływu zmiany przepisów o ochronie zwierząt na udzielone uprzednio zezwolenie na wydzielanie emisji przez zakład hodowli kurczaków. W opisanym postanowieniu Trybunał Konstytucyjny określił kryteria oceny konstytucyjności pozbawienia zakładu hodowli zwierząt zezwolenia na wydzielanie emisji w związku z zaostrzeniem przepisów ochrony zwierząt.

W dalszej części artykułu V. Nies przedstawił orzecznictwo sądów niemieckich w odniesieniu do poszczególnych rodzajów emisji wytwarzanych w ramach hodowli zwierząt lub przez instalacje biogazowe. W tym zakresie wskazał na 12 obszarów tematycznych, które były przedmiotem orzecznictwa. Są to m.in. zagadnienia dopuszczalności emisji bioaerozoli lub ustalenia wymogów, jakie powinny spełniać instalacje zmniejszające intensywność wytwarzanych emisji (np. biofiltry). Przedstawione problemy dotyczą nie tylko uregulowań związanych z ochroną przed emisjami, ale także przepisów prawa budowlanego i planowania przestrzennego. W podsumowaniu Autor stwierdził, że ludność niezatrudniona w rolnictwie w coraz mniejszym stopniu akceptuje emisje wytwarzane w tym dziale gospodarki. Dlatego pozytywnie ocenia fakt, że orzecznictwo sądów niemieckim uwzględni na ogół interesy podmiotów rolniczych w postępowaniach mających za przedmiot spór o emisje związane z działalnością rolniczą.

Johannes Dietlein, *Zur Zulässigkeit einer Waffenbesitzsteuer als kommunale Aufwandsteuer (O dopuszczalności podatku od posiadania broni jako gminnego podatku od poczynionych nakładów)*, AUR 2010, nr 11, s. 321-325.

Na wstępie artykułu J. Dietlein wskazał, że obecnie w wielu niemieckich gminach toczą się dyskusje nad wprowadzeniem podatku od posiadania broni przez osoby prywatne. Podatek taki miałby służyć zarówno celom *stricte* fiskalnym, jak i doprowadzić do zmniejszenia ilości broni w posiadaniu osób prywatnych. Autor opisał podstawy konstytucyjne do wprowadzenia podatku od posiadania broni przez osoby prywatne. Podkreślił, że na podstawie art. 105 ustawy zasadniczej RFN gmina nie

może samodzielnie ustanowić jakiegokolwiek podatku. Dopuszczalne jest jedynie, często praktykowane przez poszczególne kraje związkowe, delegowanie uprawnień do ustanawiania podatków do kompetencji władz gminnych. W konsekwencji podatek od posiadania broni mógłby być tylko podatkiem od konsumpcji lub od poczynionych nakładów. J. Dietlein uznał, zważywszy na treść ustawy zasadniczej, za niedopuszczalne zakwalifikowanie podatku od posiadania broni jako podatku od konsumpcji. W dalszej części artykułu Autor dokonał analizy cech podatku od poczynionych nakładów w kontekście ustalenia, czy można do niego zaliczyć także podatek od posiadania broni. W konkluzji zawarte jest stwierdzenie, że podatek od posiadania broni nie mógłby zostać uznany za podatek od poczynionych nakładów.

Hans-Jürgen Thies, *Aktuelle Urteile des BGH zum Wildschadensersatz (Najnowsze wyroki Trybunału Federalnego dotyczące odszkodowań za szkody wyrządzone przez zwierzęta w stanie wolnym)*, AUR 2010, nr 11, s. 325-329.

Przedmiotem artykułu są kwestie związane z odszkodowaniami za szkody wyrządzone przez zwierzęta w stanie wolnym w świetle najnowszych orzeczeń niemieckiego Trybunału Federalnego (BGH). Opracowanie obejmuje opis i omówienie trzech wyroków BGH, zapadłych w okresie od 3 grudnia 2009 r. do 5 kwietnia 2010 r. oraz streszczenie kluczowych wniosków z nich wypływających. Wyrok z 3 grudnia 2009 r. dotyczy kwestii określenia warunków uznania rośliny ogrodowej za roślinę polną. Niemieckie prawo łowieckie przewiduje bowiem, w wypadku braku zastosowania zwyczajowych środków zabezpieczających, tylko roszczenie o odszkodowanie, jeżeli szkodę wyrządzono uprawom roślin polnych. Trybunał Federalny uznał, że uprawa rośliny ogrodowej może być kwalifikowana jako uprawa rośliny polnej tylko wówczas, gdy uprawa konkretnej rośliny ogrodowej ma w danym regionie znaczenie w całościowej produkcji rolnej. BGH określił przy tym kryteria, które należy brać w takiej sprawie pod uwagę. Z kolei w wyroku z 3 marca 2010 r. Trybunał orzekł, że odszkodowanie przysługuje na terytorium całej RFN, a nie na obszarze 11 krajów związkowych, które wyraźnie wyłączyły taką możliwość powołaniem się na ustawodawstwo krajowe. Zagadnieniu skutków niedochowania terminów do zgłaszania szkód w uprawach spowodowanych przez zwierzęta w stanie wolnym poświęcony jest wyrok BGH z 5 kwietnia 2010 r. Trybunał Federalny wskazał w nim, że termin biegnie dopiero od chwili zaistnienia szkody. Zgłoszenie szkody może nastąpić tylko w trakcie biegu terminu. Wobec tego zgłoszenie z góry oczekiwanych szkód, przed ich rzeczywistym zaistnieniem, jest nieskuteczne.

Michael Hertslet, Morgane Masliah, *Rechtliche Aspekte bei dem Bau einer Photovoltaikanlage in Frankreich (Aspekty prawne budowy instalacji kolektorów słonecznych we Francji)*, AUR 2010, nr 11, s. 329-333.

Autorzy przedstawili zagadnienia prawne związane z instalacją kolektorów słonecznych we Francji. Zgodnie z wymogami prawa Unii Europejskiej, produkcja energii ze źródeł odnawialnych powinna do 2020 r. wzrosnąć do 23% ogólnej produkcji energii. Wobec tego władze francuskie postanowiły położyć nacisk na rozwój produkcji energii z kolektorów słonecznych. W artykule prezentowane są regulacje prawne dotyczące zarówno samego wybudowania instalacji kolektorów słonecznych, jak i warunków uzyskania zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej w tym zakresie. Autorzy opisali możliwe warianty prowadzenia działalności i określili, jakie warunki powinno się w takim wypadku spełnić na gruncie prawa administracyjnego. Istotne w tym zakresie są m.in. postanowienia zawarte w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, a także potencjał produkcyjny instalacji kolektorów słonecznych.

W dalszej części artykułu Autorzy przedstawili unormowania regulujące treść umów o podłączenie instalacji kolektorów słonecznych do sieci przesyłowej oraz umów kupna-sprzedaży wytworzonej energii elektrycznej zawieranych pomiędzy eksploatującym instalację kolektorów słonecznych a dystrybutorem energii elektrycznej. Na podstawie obecnego stanu prawnego francuski koncern Electricité de France (EDF) i dystrybutorzy energii elektrycznej inni niż podmioty państwowe są zobowiązani do kupna energii elektrycznej wytwarzanej przez instalacje kolektorów słonecznych. Likwidacja instalacji kolektorów słonecznych nie jest we Francji, w odróżnieniu do wyżej wskazanych zagadnień, w ogóle uregulowana. Dlatego Autorzy wskazali wybrane aspekty prawne możliwych scenariuszy likwidacji instalacji kolektorów słonecznych.

Alfred Schneider, *Immisionsschutzrechtliche Messungen aus besonderem Anlass – Anwendungsfragen zu § 26 BImSchG in der seit 18.8.2010 geltenden Fassung (Pomiary z zakresu ochrony przed emisjami ze szczególnych przyczyn – kwestie związane z stosowaniem § 26 Federalnej Ustawy o ochronie przed emisjami w brzmieniu obowiązującym od dnia 18 sierpnia 2010 r.)*, AUR 2010, nr 12, s. 353-357.

Artykuł poświęcony jest kwestiom związanym z praktyką nakładania przez organ administracji publicznej obowiązku samokontroli emisji wytwarzanych przez określone podmioty w oparciu o § 26 ustawy federalnej o ochronie przed emisjami w jej brzmieniu z 18 sierpnia 2010 r. Od tego dnia dopuszczalne jest – obok dotychczas praktykowanej kontroli emisji przez organy administracji publicznej – także zobowiązanie podmiotu wytwarzającego określone w ustawie emisje do stworzenia własnego systemu monitoringu. Pomiary emisji w ramach tej autokontroli dokonują – zgodnie z treścią ustawy – podmioty zewnętrzne, wskazane przez organy administracji publicznej. Znaczenie nowelizacji wspomnianej ustawy sprowadza się do tego, że określono nią warunki materialno- i formalnoprawne umożli-

wiające wskazanie konkretnych podmiotów wykonujących zadania z zakresu monitoringu immisji.

A. Schneider szczegółowo przedstawił praktyczne zagadnienia związane ze stosowaniem § 26 ustawy. Podkreślił przy tym, że powołany przepis znajduje m.in. zastosowanie w zakresie kontroli immisji wytwarzanych przez zakłady masowego chowu zwierząt. Przedmiotem rozważań Autora są w szczególności kwestie badania zasadności zarządzenia samokontroli w wypadkach opisanych w ustawie oraz warunki, które podmioty wykonujące samokontrolę powinny spełniać. Dalsza część artykułu poświęcona jest zagadnieniu ponoszenia kosztów zarządzenia samokontroli i wymogowi udostępniania wyników kontroli organom administracji.

Thomas Uppenbrink, *Strafbarkeit wegen verspäteter Erstellung von Jahresabschlüssen gem. §§ 283 ff. StGB (Karalność z powodu opóźnionego sporządzenia sprawozdań rocznych zgodnie z § 283 i następnymi kodeksu karnego RFN)*, AUR 2010, nr 12, s. 357-358.

Thomas Uppenbrink przedstawił problematykę obowiązku dochowania terminów sporządzenia sprawozdań rocznych zgodnie z wymogami niemieckiego kodeksu handlowego oraz możliwe sankcje prawne za niesporządzenie w opisanym terminie sprawozdania rocznego. Obowiązek przestrzegania terminów do sporządzenia sprawozdań rocznych jest szczególnie doniosły w sytuacji ogłoszenia upadłości podmiotu będącego przedsiębiorcą. Autor artykułu podkreślił w szczególności, że częstym błędem popełnianym przez przedsiębiorców w praktyce jest mylenie terminu do sporządzenia sprawozdania rocznego z terminem do złożenia w Urzędzie Skarbowym dokumentów określonych przepisami prawa podatkowego. Termin określony prawem podatkowym może być przedłużony przez właściwy organ administracji skarbowej. Termin sporządzenia sprawozdań finansowych zgodnie z normami wyrażonymi w niemieckim kodeksie handlowym może zostać przedłużony i jest niezależny od terminu do złożenia dokumentacji podatkowej.

Dalsze części artykułu zawierają prezentację obowiązków z zakresu księgowości i sporządzania sprawozdań finansowych oraz skutków prawnych naruszenia przepisów o sprawozdaniach finansowych niemieckiego kodeksu handlowego w związku z upadłością podmiotu podlegającego obowiązkowi sporządzenia sprawozdania finansowego oraz prawnych skutków naruszeń obowiązków sprawozdawczych przewidzianych w tym kodeksie.

opracowanie: MICHAŁ MARCINKOWSKI